

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Інвентаризація садово-паркових об'єктів»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність **206 Садово-паркове господарство**
Освітня програма «Бакалавр»
Рік навчання 2020-2021, семестр 6-7
Форма навчання (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 6,0
Мова викладання (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу veLearn

доцент, к. с.-г. наук, доцент Л. М. Матушевич
Matushevych@nubip.edu.ua

ІСПО Ч1:

<https://elearn.nubip.edu.ua/grade/report/user/index.php?userid=17706&id=1770>

ІСПО Ч2: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2419>

ІСПО Ск: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1658>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Інвентаризація садово-паркових об'єктів» полягає у вивченні методичних основ обліку та інвентаризації конструктивних елементів лісопаркових та садово-паркових об'єктів різного підпорядкування, набутті вміння розпізнавати ландшафтні й таксаційні ознаки лісопаркових ділянок, користуватися спеціальними вимірювальними приладами та інструментами, володіти термінологією і класифікацією основних ландшафтно-таксаційних показників, вміти практично оцінювати таксаційні показники лісопаркового ландшафту, вивченні зв'язків і закономірностей інвентаризаційного обліку лісу та ландшафтних ділянок, набутті навиків володіння принципами і методами лісоінвентаризаційних робіт, передовою технологією обліку елементів садово-паркових об'єктів.

Основна задача курсу полягає у професійній підготовці фахівців садово-паркового профілю з питань, які надають знань і навичок із періодичної перевірки наявної чисельності на балансі підприємства лісопаркового та садово-паркового господарства всіх конструктивних елементів об'єкту, їх якісного стану, збереженості й правильності утримання та охорони, засобів ведення господарства та статистичного обліку.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
6 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Предмет, мета, завдання інвентаризації садово-паркових об'єктів.	2/2	Знати предмет, основний зміст і задачі курсу. Загальні відомості про ліси та садово-паркові об'єкти. Виз-	Здача лабораторної роботи з вивчення геометрії та оцінки поперечного перерізу де-	5

		начення понять, об'єкти та значення інвентаризаційної таксації лісу. Методи оцінки об'єктів таксації.	ревного стовбура (в.т.ч. velearn).	
Тема 2. Таксація об'єму стовбурів зрубаних дерев.	3/3	Знати форми поперечного та повздовжнього перерізу деревних стовбурів. Фізичні способи визначення об'єму деревини. Теоретичні основи стереометричних методів. Прості та секційні формули для визначення об'єму деревних стовбурів та їх частин. Вміти оцінювати точність різних методів визначення об'єму деревини, їх середньоквадратичні та систематичні помилки, практично застосувати різні методи.	Здача лабораторної роботи з побудови поздовжнього перерізу деревного стовбура та обчислення узагальнувальних характеристик його твірної (в. т.ч. velearn).	5
Тема 3. Таксація деревної продукції.	2/3	Знати класифікацію деревної продукції. Вміти визначати об'єм круглих лісоматеріалів стереометричними методами, за таблицями та ваговим методом. Здійснювати таксацію дров, хворосту і хмизу, знати правила обміру цієї продукції, коефіцієнти повнодеревності	Здача лабораторної роботи з визначення об'єму стовбура зрубного дерева за простими та складними методами. Виконання самостійної роботи з підготовки вихідної інформації та обчислення об'єму деревного стовбура за програмою ПЕРТА (в.т.ч. velearn).	20
Тема 4. Сучасне інструментальне забезпечення лісотаксаційних вимірювань.	2/2	Знати основні поняття теорії вимірювань. Види та одиниці вимірювань. Помилки вимірювань і спостережень. Прилади, інструменти та інші засоби, які застосовуються в лісотаксаційних вимірюваннях. Нормативно-довідкові матеріали для раціональної організації вимірювань і обчислень. Таксаційні показники стовбура й дерева	Здача лабораторної роботи з визначення різними способами об'єму ділової та дров'яної деревини (в.т.ч. velearn).	10
Тема 5. Таксація об'єму стовбурів дерев, які ростуть.	3/3	Знати методи та наближені формули визначення об'єму стовбурів ростучих дерев. Характеристику форми деревного стовбура. Поняття про збіг. Коефіцієнти та класи форми та закономірності їх зміни. Видові числа, їх теоретичне та	Здача лабораторної роботи з обчислення показників форми і повнодеревності стовбура та порівняльної оцінки отриманих результатів (в. т.ч. velearn).	5

		прикладне значення. Вміти оцінювати точність різних методів визначення об'єму ростучих дерев.		
Тема 6. Таксація приросту окремо-го дерева.	3/2	Знати поняття та класифікацію видів приросту. Розрізнити приріст окремих дерев (зрубаних, ростучих) та насаджень за основними таксаційними показниками. Вміти використовувати способи визначення об'ємного поточного приросту на зрубаному дереві. Способи визначення відсотка поточного приросту дерев, що ростуть. Аналізувати особливості закономірностей росту дерев і насаджень.	Написання тестів у вигляді розв'язку задач з Модуля 1 (в. т.ч. velearn).	55
Модуль 2				
Тема 7. Основні лісівничо-таксаційні показники рекреаційних насаджень.	3/3	Знати поняття про насадження, деревостан, елемент лісу як окремі об'єкти обліку. Таксаційні ознаки насадження. Класифікацію насаджень за продуктивністю. Способи визначення середнього діаметра, висоти деревостану. Способи визначення повноти насадження, зімкнутості крон, взаємозв'язок між ними. Складові насадження – підріст, підлісок, трав'яний покрив, ґрунт, правила їхнього опису.	Здача лабораторної роботи з визначення різними методами об'єму стовбура дерева, що росте, та їх оцінки точності (в. т.ч. velearn).	5
Тема 8. Методи визначення деревного запасу рекреаційних насаджень.	2/3	Знати класифікацію методів визначення запасу. Методи визначення запасу за даними перелічувальної таксації з рубкою модельних дерев. Суцільний та вибірковий переліки дерев. Ступені товщини. Якісні категорії стовбурів. Поняття про модельні дерева, правила їх відбору. Визначення запасу за середньою моделлю. Спосіб пропорційного ступінчастого представництва. Визначення запасу за таблицями та наближу-	Здача лабораторної роботи з визначення поточного об'ємного приросту стовбура дерева, що росте, та обчислення різними способами відсотка об'ємного поточного приросту стовбура дерева, що росте (в. т.ч. velearn).	5

		ними формулами. Точність визначення запасу різними методами.		
Тема 9. Основні показники ландшафтно-таксації.	3/3	Знати класифікацію типів ландшафту. Особливості ландшафту в межах кожної їх групи. Основні фактори, які покладені в основу шкали стійкості природних комплексів до рекреаційних навантажень. Стадії рекреаційної дигресії залежно від ступеня порушення природного середовища. Коефіцієнти рекреації.	Здача лабораторної роботи з обчислення середніх таксаційних показників рекреаційного насадження. Виконання самостійної роботи з побудови графіка кривої висот (в. т.ч. velearn).	15
Тема 10. Ландшафтні показники рекреаційних насаджень.	2/2	Фактори встановлення класу естетичної оцінки рекреаційних ділянок. Фактори які визначають оцінку класу пішохідної доступності. Визначення додаткової оцінки. Складові частини визначення рекреаційної оцінки.	Здача лабораторної роботи з обчислення різними методами запасу рекреаційного насадження (в. т.ч. velearn).	10
Тема 11. Екологічне значення та санітарно-гігієнічна оцінка лісів.	2/2	Вміти аналізувати рекреаційну придатність насаджень та лісових ділянок. Оцінювати проглядуваність та класи життєстійкості насаджень. Знати групи фітонцидності та групи пило-газо-димостійкості деревно-чагарникових порід. Розрізняти санітарно-гігієнічну цінність окремих категорій насаджень рекреаційних насаджень.	Здача лабораторної роботи з оцінювання за різними таксаційно-ландшафтними показниками рекреаційного насадження (в. т.ч. velearn). Виконання самостійної роботи (в. т.ч. velearn) з санітарно-гігієнічного оцінювання рекреаційних насаджень.	10
Тема 12. Таксація зелених насаджень міста	3/2	Знати подеревну та лінійну таксацію насаджень міста. Інвентаризацію та інструментальну зйомку масивів зелених насаджень, скверів, лісопарків, та окремих композиційних вузлів, що мають компакту організацію. Таксацію бульварів та вуличних посадок. Аналізувати документацію до звітів про результати інвентаризації зелених насаджень.	Написання тестів у вигляді розв'язку задач з Модуля 2 (в. т.ч. velearn).	55
Всього за 6 семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

7 семестр				
Модуль 3				
Тема 13. Садово-паркові об'єкти, їх структура, призначення та особливості інвентаризації	2/2	Знати види садово-паркових об'єктів. Структуру окремих видів садово-паркових об'єктів та їх призначення. Особливості інвентаризації садово-паркових об'єктів залежно від їхнього призначення. Нормативно-правові акти, допустимі нормативи. Основні положення благоустрою, охорони, утримання, обліку та інвентаризації садово-паркових об'єктів.	Здача лабораторних робіт з поквартальних підсумків розподілу площі земель лісогосподарського призначення за категоріями та розподіл площі ділянок укритих лісовою рослинністю і запасу деревних видів за класами віку (в. т.ч. velearn).	12
Тема 14. Господарський поділ лісового фонду садово-паркових об'єктів.	3/-	Знати господарський поділ лісового фонду. Категорії захисності лісів та їх призначення. Адміністративно-господарський поділ та організаційно-господарський поділ лісового фонду. Господарська частина, господарство, господарська секція, таксаційний (ландшафтний) виділ, ландшафтна ділянка.	Здача лабораторних робіт з розподілу площі насаджень за таксаційними показниками. Розподіл площі земель лісогосподарського призначення за показниками ландшафтної оцінки (в. т.ч. velearn).	12
Тема 15. Системи і форми садово-паркового господарства.	3/2	Знати системи організації лісового господарства. Форми лісопаркового господарства та їх класифікацію. Форми господарства за походженням. Форми господарства за способами рубки. Форми господарства в лісах зелених зон.	Виконання самостійних робіт (в. т.ч. velearn) з розподілу площі лісових ділянок не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок і нелісових земель. Виконання самостійної роботи (в. т.ч. velearn) з подеревної інвентаризації насаджень.	15
Тема 16. Стиглість лісопаркових насаджень та окремих дерев.	4/-	Знати поняття про стиглість лісу. Види стиглості лісу. Природну стиглість насаджень та окремих дерев. Відновлювальну стиглість насаджень та окремих дерев. Фізіологічну стиглість лісу. Економічні види стиглості дерев та насаджень.	Здача лабораторної роботи з обчислення середніх показників лісового фонду. Виконання самостійної роботи (в. т.ч. velearn) з обчислення середніх показників ландшафтної оцінки різних категорій земель (в. т.ч. velearn).	16
Тема 17. Функціональне зонування об'єктів садово-паркового госпо-	3/2	Знати функціональне зонування території об'єкта рекреації. Функціональні зони	Написання тестів у вигляді розв'язку задач, ессе, тощо з Модуля 3	45

дарства.		ландшафтних парків та рекреаційних об'єктів. Характеристику функціональних зон. Функціональні зони приміських і курортних лісопарків. Функціональне зонування території національних природних парків. Картосхеми функціонального зонування території.	(в. т.ч. velearn).	
Модуль 4				
Тема 18. Організація та підготовчі роботи до інвентаризації лісового фонду.	4/2	Знати структуру ВО «Укрдержліспроєкт». Об'єкти, види, методи і розряди лісопарковопорядкування. Зміст підготовчих робіт до лісоінвентаризації. Лісовпорядні пробні площі та їх класифікацію. Методи та нормативи точності таксації лісу. Класифікацію методів ландшафтної таксації. Тренувальну таксацію лісу.	Здача лабораторної роботи з визначення площі організованих господарств і господарських секцій (в. т.ч. velearn). Виконання самостійних робіт (в.т.ч. velearn) з побудови схеми естетичної оцінки виділів із виділенням функціональних зон та розподілу площі насаджень за групами віку.	12
Тема 19. Інвентаризація лісового фонду.	4/2	Знати поняття про інвентаризацію лісового фонду. Вміти готувати аерофотознімки та абрис для інвентаризації лісового фонду. Знати критерії поділу лісових ділянок на виділи. Основні польові документи (картка таксації, абрис, фотоабрис). Знімально-геодезичні роботи. Вміти формувати постійні ландшафтні ділянки.	Здача лабораторної роботи з проектування лісогосподарських заходів у лісах рекреаційного призначення (в. т.ч. velearn). Виконання самостійних робіт (в.т.ч. velearn) з визначення обсягів санітарно-оздоровчих та інших рубок, пов'язаних із веденням садово-паркового господарства та розрахунку щорічного обсягу користування за всіма видами рубок.	10
Тема 20. Обстеження стану лісів та призначення господарських заходів у рекреаційних лісах.	2/2	Знати методи відновлення лісу та оцінки стану та якості природного відновлення лісу. Обстеження та оцінку штучного лісовідновлення та лісорозведення. Фітопатологічне обстеження окремих дерев і лісів. Категорії стану окремих дерев і насаджень. Оцінку санітарного стану діля-	Здача лабораторної роботи з обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів (в. т.ч. velearn). Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn) з побудови схеми інвентаризаційного плану об'єкта садово-паркового	14

		нок некритих лісовою рослинністю.	господарства.	
Тема 21. Організація інвентаризації зелених насаджень у містах та інших населених пунктах.	2/-	Знати функціонально-планувальну структура приміської зони. Основні структурні елементи території зеленої зони міста та їх складові. Класифікацію міських і приміських лісових масивів. Нормування розміру зелених зон і лісопаркових частин. Територіальне розташування зелених зон. Особливості організації господарства в лісах зелених зон.	Виконання самостійних робіт (в.т.ч. velearn) із заповнення технічного паспорта на об'єкт зеленого господарства. Заповнення відомості прив'язки елементів благоустрою на інвентаризаційному плані. Написання реферату за обраною тематикою.	19
Тема 22. Облік зелених насаджень у містах і селищах міського типу.	3/2	Знати облік зелених насаджень у містах та інших населених пунктах. Систему огляду зелених насаджень. Усереднену вікову межу експлуатації. Реєстр зелених насаджень. Систему моніторингу зелених насаджень у містах і селищах міського типу. Охорону та утримання зелених насаджень. Використання даних інвентаризації.	Написання тестів у вигляді розв'язку задач, ессе, тощо з Модуля 4 (в. т.ч. velearn).	45
Всього за 7 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедалайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу та не мати повторів.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано